

Instrukcja oceny królików rasowych

I. WSTĘP

§ 1.

1. Celem niniejszej instrukcji jest ujednoczenie zasad oceny królików rasowych.
2. Treść instrukcji jest zgodna z „Regulaminem Wystaw, oraz Regulaminem Prezydium Kolegium Sędziów.
3. Prawo do oceny mają sędziowie czynni posiadający uprawnienia do oceny królików rasowych według specjalności 28, będący w ewidencji Prezydium Kolegium Sędziów..
4. Sędziowie zagraniczni, którzy posiadają potwierdzone uprawnienia przez organizacje macierzyste zrzeszone w Federacji Europejskiej mogą za zgodą Prezydium Kolegium Sędziów oceniać króliki rasowe na terenie Rzeczpospolitej Polskiej.

II. ZASADY OCENY

§ 2

1. Na wszystkich wystawach oceniane króliki muszą posiadać:
 - a. zatwierdzony wzorzec,
 - b. znaki rodowodowe (tatuaże) rozprowadzane przez Zarząd Główny PZHGR i DI,
 - c. króliki hodowców polskich zrzeszonych w Klubach zagranicznych muszą posiadać numery tatuażu rozprowadzane przez Zarząd Główny PZHGR i DI.
 - d. króliki hodowców zagranicznych zrzeszonych w Federacji Europejskiej muszą posiadać tatuaże honorowane przez Federację Europejską.
2. Dopuszcza się do oceny króliki z hodowli sędziego oceniającego, jednak oceniane zwierzęta nie biorą udziału w konkursach i nagrodach, a na karcie oceny piszemy „KP (poza konkursem)”.

§ 3

1. Ocenę królików przeprowadza się:
 - a. indywidualnie
 - b. komisyjnie – ilość sędziów zależy od organizatora wystawy
2. Stawka dzienna królików przydzielona do oceny jednemu sędziemu wynosi 50 sztuk jednak nie może przekraczać 80 sztuk.
3. Zaleca się by oceniane zwierzęta należące do tej samej rasy i odmiany barwnej były oceniane przez jednego sędziego. Ostateczna decyzja w tej sprawie należy jednak do przewodniczącego komisji sędziowskiej. W przypadkach dużej liczby zwierząt ocena może być przeprowadzona systemem parzysty – nieparzysty.
4. Przed przystąpieniem do oceny królików sędzia powinien:
 - a. przejrzeć całą stawkę przydzielonych do oceny zwierząt oraz sporządzić sobie notatkę dotyczącą widocznych wad poszczególnych zwierząt,

- b. określić poziom reprezentowany w poszczególnych rasach i odmianach barwnych przydzielonych zwierząt,
 - c. wstępnie wytypować najlepsze pokrojowo zwierzęta.
5. Każdy królik oceniany jest na podstawie obowiązującego wzorca dla jego rasy i odmiany barwnej.
 6. Ocenę przeprowadza się metodą punktowania zgodnie z kryteriami wyszczególnionymi w karcie ocen, za poszczególne cechy przyznawane są następujące, maksymalne ilości punktów:

1. Waga		10 pkt,
2. Budowa i typ rasowy		20 pkt,
3. Okrywa włosowa		20 pkt,
4. }		15 pkt,
5. }	Specyficzne cechy rasowe	15 pkt,
6. }		15 pkt,
7. Opieka i zdrowie		5 pkt.

W pozycjach 4, 5 i 6 oceniane są specyficzne cechy rasowe w zależności od rasy i odmiany barwnej. Każda z cech może być oceniona do 15 punktów maksymalnie.

Suma punktów na karcie oceny wynosić może maksymalnie 100.

Przy przyznawaniu punktów, sędzia odnosząc się do wzorca w poszczególnych pozycjach ocenia królika w taki sposób by punkty odpowiadały rzeczywistemu wyglądowi zwierzęcia w dniu oceny.

Oceny muszą być wpisane w poszczególnych pozycjach karty oceny królika z dokładnością do 0,5 punktu (z wyłączeniem pozycji 1-waga).

Suma punktów uzyskana w czasie oceny, słownie wyraża się w następujący sposób:

- 96,0 do 100 pkt - wybitny,
- 93,0 do 95,5 pkt - bardzo dobry,

- 89,0 do 92,5 pkt - dobry,
- 85,0 do 88,5 pkt - dostateczny,
- 84,5 pkt i poniżej - niedostateczny.

Oceny powinny być słownie uzasadnione w poszczególnych pozycjach (zalety i wady), przy czym strata 1,5 i więcej punktów obowiązkowo musi być słownie uzasadniona.

W wypadku, gdy ocenę prowadzi więcej niż jeden sędzia, a królik otrzymał ocenę **wybitną lub podlega dyskwalifikacji** kartę oceny podpisuje dodatkowo przewodniczący komisji sędziowskiej.

W pozycjach **2 i 3** strata może sięgać do 5 punktów, w pozycjach **4, 5, 6** do 4 punktów, a w pozycji **7** maksymalnie 3 punkty. Przy większych stratach przerywamy ocenę w dalszych pozycjach, a królik otrzymuje ocenę niedostateczną (Nd). We wszystkich pozycjach wpisana ocena powinna być z dokładnością do dziesiątego miejsca. Ta sama zasada obowiązuje w zapisie oceny końcowej.

Wpisy słowne powinny brzmieć wg zasady:

- gdy zwierzę posiada cechy idealne w poszczególnych pozycjach- „wybitny” (w),
- przy cechach pozytywnych- „bardzo dobry” (bdb),
- przy braku większych wad- „dobry” (db).

Wada dopuszczalna- jest to minimalne odchylenie od cech pożądaných przedstawionych we wzorcu. W jednej pozycji wad może być więcej niż jedna, sędzia jednak musi je należycie uzasadnić i odpowiednio ukarać utratą punktów.

Wada niedopuszczalna- jest to wyraźne odchylenie od cech pożądaných opisanych we wzorcu. Przeważnie chodzi o wadę dziedziczną. We wszystkich przypadkach wada niedopuszczalna skutkuje „dyskwalifikacją”, zarówno u królików młodych jak i dorosłych. Wady niedopuszczalne sędzia musi dokładnie uzasadnić.

Adnotację „**nie oceniany**” sędzia wpisuje w przypadkach, gdy zwierzę wykazuje wadę jako czynnik zewnętrzny, a nie dotyczy to wady dziedzicznej. Zwykle chodzi w takim przypadku o wrażenia estetyczne.

Punktację w pozycji 1 stosujemy zgodnie z zamieszczoną we wzorcu tabelą dla poszczególnych ras królików. Waga jest cechą mierzalną (ilościową) wyrażoną w kg z dokładnością do 0,1 kg. Do ważenia używa się wag znormalizowanych. Przy ocenie królików na wystawach dopuszcza się ciężar ciała o 5% niższy niż podany w tabeli, a na wystawach krajowych o 10% niższy. Każdą korektę wagi sędzia powinien zapisać w pozycji **waga** na karcie oceny dopisując do faktycznej wagi „+5%” lub odpowiednio „+10%”.

Wadą dopuszczalną jest odchylenie od wagi ocenianej na 10 punktów według tabeli dla zwierząt dorosłych. U królików młodych są to małe odchylenia od pożądanego ciężaru ciała w poszczególnych miesiącach życia.

Wadą niedopuszczalną jest nie osiągnięcie minimalnego ciężaru ciała lub przekroczenie maksymalnego w rasach gdzie wzorzec ustanawia dopuszczalne granice. W obu tych przypadkach na karcie oceny zostaje umieszczony zapis „nie oceniany”.

W rasach typowo mięsnych oraz ich odmianach barwnych

nie jest wadą osiągnięta wyższa waga niż podana w poszczególnych miesiącach życia. Ważne jest jednak, aby sędzia podczas oceny nie miał wątpliwości co do podwyższonej wagi królików młodych zgodnie z wiekiem wynikającym z tatuażu. To samo kryterium dotyczy królików ras dużych.

7. **W pozycji 2** ocenie podlegają:

- a) przebieg linii grzbietu,
- b) ustawienie kończyn,
- c) ustawienie ogona,
- d) skóra królika,
- e) zewnętrzne organy płciowe,
- f) typ rasowy,
- g) głowa i uszy (za wyjątkiem, gdy oceniane są w pozycjach specyficznych cech rasowych).

Ad a) linia grzbietowa zaczyna się od pierwszego kręgu szyjnego a kończy u nasady ogona. Ma być równa, w tylnej partii tułowia zaokrąglona. Łopatki nie mogą wyraźnie wystawać poza linię grzbietu. Prawidłowa linia grzbietu przedstawiona jest na **rysunku**.

Ad b) kończyny przednie muszą być równe (równoległe do siebie), stąpanie królika na przednich kończynach powinno przypominać tzw. „koci chód”. Kończyny tylne muszą być również równe (równoległe do siebie), przyległe do ciała w położeniu równoległym do ciała, biodra mają ciasno przylegać do tułowia. Przy prawidłowym ustawieniu wszystkich kończyn u większości ras, linia brzucha nie może dotykać podłoża na którym królik stoi.

Prawidłowe ustawienie kończyn przednich tzw. „koci chód” przedstawiony jest na **rysunku**.

Ad c) ogon musi być równy, przylegający do ciała w każdej partii. Prawidłowe ustawienie ogona przedstawione jest na **rysunku**.

Ad d) skóra powinna być elastyczna, przylegająca do ciała królika w każdej jego partii. Nie może tworzyć nigdzie zawisów, fałd czy zagięć.

Ad e) zewnętrzne organy płciowe mają być wyraźne, bez deformacji. U samców jądra mają przylegać do ciała.

Ad f) ocenie podlega harmonia ciała królika. Oceniamy przede wszystkim proporcje ciała królika, szerokość tułowia w stosunku do jego długości, grubość (siłę) oraz długość kończyn, osadzenie głowy w tułowiu (u niektórych ras szyja powinna być wyraźna), temperament królika w formie tzw. postawy wystawowej (królik stoi na wyprostowanych przednich kończynach). Oceniamy również głowę i uszy, za wyjątkiem gdy głowa i uszy są oceniane w pozycjach cech rasowych. Ogólnie oceniamy tułów, który powinien być długi lub średnio długi, walcowaty, krępy lub mniej krępy. Przykładem królika o długim tułowiu, ale zarazem mniej krępy oraz z podkasaniem brzucha jest zajęczak. Innym typem jest angielski baran o również krępy tułowiu lecz o niskiej postawie – prawie pełzającej.

Ad g) Potężna, długa czy też szeroka głowa to efekt silnego kośćca, mocnej skóry oraz warstwy podskórnej tworząc harmonię całego ciała. Na delikatność, wielkość oraz graniastość głowy mają wpływ hormony. Głowa samca jest wyraźna, szeroka w całym profilu, zaokrąglona z szerokim czołem. Głowa samic jest zawsze delikatniejsza. Uszy u ras ze stojącymi uszami są trzymane razem, nie rozchodząc się na końcach. Niepożądane jest szerokie osadzenie uszu, a ich długość podana jest w opisie poszczególnych ras. U większości ras ważne jest aby uszy były mocnej struktury, (grube, mięsiste), stabilne, na końcach wyraźnie zaokrąglone, łyżeczkowato otwarte. Mają być również bardzo dobrze owłosione. U królików ze zwisającymi uszami ich rozpiętość powinna być zgodna ze standardami ras.

Mają one być mocne, mięsiste, na końcach zaokrąglone, prostopadle do podłoża zwisające, otworami usznymi ściśle przylegające do głowy. Dotyczy to wszystkich ras zwisłouchych z wyjątkiem barana angielskiego. Wszystkie rasy mają określoną idealną oraz minimalną dopuszczalną długość uszu. Za wyjątkiem Belgijskich Olbrzymów i Olbrzyma Srokacza u wszystkich ras ustanowiona jest też maksymalna długość uszu. Kryteria te dotyczą zwierząt dorosłych.

Wady dopuszczalne w pozycji budowa i typ rasowy.

Ad a) - lekko wystające łopatki,

- lekko zagięta linia grzbietu,

- linia grzbietowa z tendencją do karpowatego grzbietu,

- lekko lub wyraźnie wystające kości biodrowe przewyższające kość krzyżową.

Ad b) - lekko płaskie łapy (kończyny przednie),

- tendencja do krzywego ustawienia kończyn tylnych (skoki nie są ustawione równoległe do tułowia), lekko odstające biodra,

- nieco krzywe kończyny przednie.

Ad c) - ogon trwale opadnięty na podłoże (wleczoney),

ogon wahlwy,

- ogon krótszy lecz nie zdeformowany,

- ogon częściowo zrośnięty, ale prosty,

- ogon częściowo miękki, ale prosty,

- pojedyncze narosty (zgrubienia), jednak na równym ogonie.

Ad d) – słabo przylegająca skóra na jakiegokolwiek części ciała,

- u samic ras dużych i średnich nieznacznie ukośne podgardle,

- u samic ras średnich małe ale wyraźne podgardle do 13- tego miesiąca, u starszych samic nie jest to wada,

- u samic ras małych i u rasy zajęczak nawet małe podgardle,

- u starszych samic ras dużych i średnich nieco większe podgardle,

- u samców ras dużych i średnich większe przerosty gruczołów ślinowych (ślinianki podszczękowej lub podjęzykowej),

- u samców ras dużych i średnich znikomo zaznaczone podgardle (tendencja do podgardla).

Za starsze samice we wszystkich rasach uznaje się samice od 13-tego miesiąca życia.

Ad e) – jądra słabo przylegające – moszna lekko opadnięta,

- rozszczep prącia sięgający najwyżej do jego połowy.

Ad g) – głowa zwężona i wydłużona,

- głowa bez wyrazistości płci królika,

- u ras z uszami stojącymi; uszy słabo osadzone z tendencją do rozkładania się, jedno ucho z tendencją do opadania, uszy szeroko osadzone, lekka deformacja uszu u nasady, uszy krótsze lub dłuższe od długości idealnej, uszy haczykowate u ras wielkich i średnich w dni ciepłe, miękkie końce uszu z lekkim zagięciem, uszy o końcach słabo zaokrąglonych (szpiczaste),

- słabsze owłosienie uszu u wszystkich ras,

- słabsza struktura uszu,

- niewielkie odchylenia od idealnej długości uszu.

Wady niedopuszczalne w pozycji budowa i typ.

Ad a) - silnie wystające kości biodrowe (dyskwalifikacja)

- mocno wystające łopatki (dyskwalifikacja),
- silnie łęgowaty grzbiet (dyskwalifikacja),
- wyraźnie karpiowaty grzbiet (dyskwalifikacja),
- wyraźnie spadzisty, „pochyły” zad,
- wyraźnie ścięty, „stromy” zad (dyskwalifikacja),
- deformacja kręgosłupa (dyskwalifikacja),

Ad b) – mocno płaskie łapy (dyskwalifikacja),

- wyraźnie wygięte kończyny przednie (dyskwalifikacja),
- wyraźnie krzywo ustawione kończyny tylne (dyskwalifikacja),
- pałkowate kończyny przednie (dyskwalifikacja),
- iksowate kończyny przednie (dyskwalifikacja),
- krzywy palec (dyskwalifikacja),
- złamany palec na którejkolwiek kończynie (nie oceniany),
- brak pazura (nie oceniany),
- złamana kończyna (nie oceniany),
- skrzywienie kończyny przedniej lub tylnej (dyskwalifikacja),

Ad c) – trwale jednostronnie noszony pochyły ogon (dyskwalifikacja),

- bardzo krótki ogon (nie oceniany),

- złamany ogon- w miejscu złamania ruchomy i nie zrośnięty (nie oceniany),

- krzywy ogon (dyskwalifikacja),

- złamany i krzywo zrośnięty ogon (nie oceniany),

- brak ogona (dyskwalifikacja),

Ad d) – mocno obwisła skóra na brzuchu, bokach oraz tylnej części ciała (dyskwalifikacja),

- podwójne podgardle u wszystkich ras (dyskwalifikacja),

- skóra obwisła na piersi tworząca pofałdowania (zawisy) nad kończynami przednimi tzw. spodnie (dyskwalifikacja),

- wyraźnie krzywe (ukośne) podgardle (dyskwalifikacja),

- u samic ras małych oraz rasy zajęczak większe podgardle, u wszystkich karzełków nawet małe (dyskwalifikacja),

- u samców wszystkich ras nawet małe podgardle (dyskwalifikacja),

Ad e) – brak jednego lub obu jąder (dyskwalifikacja),

- brak moszny (dyskwalifikacja),

- wyraźnie opadnięte jądra- wyraźnie opadnięta moszna (dyskwalifikacja),

- obojnak (dyskwalifikacja),

- zagięty (zrośnięty) koniec prącia,

- rozszczep prącia sięgający ponad połowę jego długości (dyskwalifikacja),

- deformacja zewnętrznych organów płciowych samic (dyskwalifikacja),

- wszelkie inne deformacje zewnętrznych organów płciowych (dyskwalifikacja),

- w przypadku młodych samców, gdy niemożliwe jest stwierdzenie prawidłowej budowy prącia w związku z ich niedojrzałością płciową (nie oceniany),

Ad g – wyraźnie zwężona i wydłużona głowa (dyskwalifikacja),

- tzw. szczurza głowa (dyskwalifikacja),

- u dorosłych samców typ rasowy nie wyrażający płci (dyskwalifikacja),

- całkowicie inny niż pożądany typ tułowia (dyskwalifikacja),

- u ras z uszami stojącymi; opadnięte ucho (dyskwalifikacja), uszy mocno rozłożone (dyskwalifikacja), silna deformacja uszu u nasady, zarośnięte przewody słuchowe (dyskwalifikacja), wyraźne odchylenia od idealnej długości ucha (dyskwalifikacja), brak części ucha (nie oceniany), rany ucha po szczepieniu (otwory w uszach), które naruszają estetyczny wygląd zwierzęcia (nie oceniany).

- wszelkie anomalie uzębienia (wady zgryzu, krzywe, przerośnięte zęby) dyskwalifikacja.

Wady dopuszczalne w pozycji budowa i typ rasowy.

Ad a) - lekko wystające łopatki,

- lekko zagięta linia grzbietu,
- linia grzbietowa z tendencją do karpowatego grzbietu,
- lekko lub wyraźnie wystające kości biodrowe przewyższające kość krzyżową.

Ad b) - lekko płaskie łapy (kończyny przednie),

- tendencja do krzywego ustawienia kończyn tylnych (skoki nie są ustawione równoległe do tułowia), lekko odstające biodra,
- nieco krzywe kończyny przednie.

Ad c) - ogon trwale opadnięty na podłoże (wleczony),

- ogon wahlkowy,
- ogon krótszy lecz nie zdeformowany,
- ogon częściowo zrośnięty, ale prosty,
- ogon częściowo miękki, ale prosty,
- pojedyncze narosty (zgrubienia), jednak na równym ogonie.

Ad d) – słabo przylegająca skóra na jakiegokolwiek części ciała,

- u samic ras dużych i średnich nieznacznie ukośne podgardle,
- u samic ras średnich małe ale wyraźne podgardle do 13- tego miesiąca, u starszych samic nie jest to wadą,
- u samic ras małych i u rasy zajęczak nawet małe podgardle,
- u starszych samic ras dużych i średnich nieco większe podgardle,

- u samców ras dużych i średnich większe przerosty gruczołów ślinowych (ślinianki podszczękowej lub podjęzykowej),

- u samców ras dużych i średnich znikomo zaznaczone podgardle (tendencja do podgardla).

Za starsze samice we wszystkich rasach uznaje się samice od 13-tego miesiąca życia.

Ad e) – jądra słabo przylegające – moszna lekko opadnięta,

- rozszcep prącia sięgający najwyżej do jego połowy.

Ad g) – głowa zwężona i wydłużona,

- głowa bez wyrazistości płci królika,

- u ras z uszami stojącymi; uszy słabo osadzone z tendencją do rozkładania się, jedno ucho z tendencją do opadania, uszy szeroko osadzone, lekka deformacja uszu u nasady, uszy krótsze lub dłuższe od długości idealnej, uszy haczykowate u ras wielkich i średnich w dni ciepłe, miękkie końce uszu z lekkim zagięciem, uszy o końcach słabo zaokrąglonych (szpiczaste),

- słabsze owłosienie uszu u wszystkich ras,

- słabsza struktura uszu,

- niewielkie odchylenia od idealnej długości uszu.

Wady niedopuszczalne w pozycji budowa i typ.

Ad a)- silnie wystające kości biodrowe (dyskwalifikacja)

- mocno wystające łopatki (dyskwalifikacja),
- silnie łęgowaty grzbiet (dyskwalifikacja),
- wyraźnie karpiowaty grzbiet (dyskwalifikacja),
- wyraźnie spadzisty, „pochyły” zad,
- wyraźnie ścięty, „stromy” zad (dyskwalifikacja),
- deformacja kręgosłupa (dyskwalifikacja),

Ad b) – mocno płaskie łapy (dyskwalifikacja),

- wyraźnie wygięte kończyny przednie (dyskwalifikacja),
- wyraźnie krzywo ustawione kończyny tylne (dyskwalifikacja),
- pałkowate kończyny przednie (dyskwalifikacja),
- iksowate kończyny przednie (dyskwalifikacja),
- krzywy palec (dyskwalifikacja),
 - złamany palec na którejkolwiek kończynie (nie oceniany),
 - brak pazura (nie oceniany),
 - złamana kończyna (nie oceniany),
 - skrzywienie kończyny przedniej lub tylnej (dyskwalifikacja),

Ad c) – trwale jednostronnie noszony pochyło ogon (dyskwalifikacja),

- bardzo krótki ogon (nie oceniany),
- złamany ogon- w miejscu złamania ruchomy i nie zrośnięty (nie oceniany),

- krzywy ogon (dyskwalifikacja),
- złamany i krzywo zrośnięty ogon (nie oceniany),
- brak ogona (dyskwalifikacja),

Ad d) – mocno obwisła skóra na brzuchu, bokach oraz tylnej części ciała (dyskwalifikacja),

- podwójne podgardle u wszystkich ras (dyskwalifikacja),
- skóra obwisła na piersi tworząca pofałdowania (zawisy) nad kończynami przednimi tzw. spodnie (dyskwalifikacja),
- wyraźnie krzywe (ukośne) podgardle (dyskwalifikacja),
- u samic ras małych oraz rasy zajęczak większe podgardle, u wszystkich karzełków nawet małe (dyskwalifikacja),
- u samców wszystkich ras nawet małe podgardle (dyskwalifikacja),

Ad e) – brak jednego lub obu jąder (dyskwalifikacja),

- brak moszny (dyskwalifikacja),
- wyraźnie opadnięte jądra- wyraźnie opadnięta moszna (dyskwalifikacja),
- obojnak (dyskwalifikacja),
- zagięty (zrośnięty) koniec prącia,
- rozszczep prącia sięgający ponad połowę jego długości (dyskwalifikacja),
- deformacja zewnętrznych organów płciowych samic (dyskwalifikacja),

- wszelkie inne deformacje zewnętrznych organów płciowych (dyskwalifikacja),

- w przypadku młodych samców, gdy niemożliwe jest stwierdzenie prawidłowej budowy prącia w związku z ich niedojrzałością płciową (nie oceniany),

Ad g) – wyraźnie zwężona i wydłużona głowa (dyskwalifikacja),

- tzw. szczurza głowa (dyskwalifikacja),

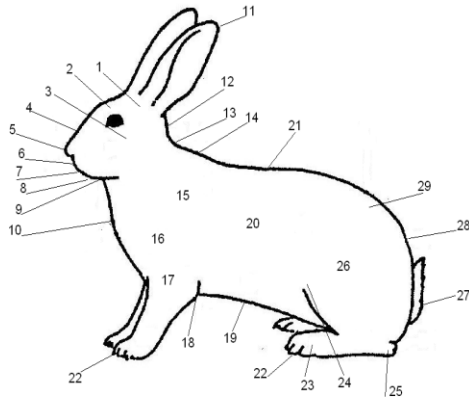
- u dorosłych samców typ rasowy nie wyrażający płci (dyskwalifikacja),

- całkowicie inny niż pożądaný typ tułowia (dyskwalifikacja),

- u ras z uszami stojącymi; opadnięte ucho (dyskwalifikacja), uszy mocno rozłożone (dyskwalifikacja), silna deformacja uszu u nasady, zarośnięte przewody słuchowe (dyskwalifikacja), wyraźne odchylenia od idealnej długości ucha (dyskwalifikacja), brak części ucha (nie oceniany), rany ucha po szczepieniu (otwory w uszach), które naruszają estetyczny wygląd zwierzęcia (nie oceniany).

- wszelkie anomalie uzębienia (wady zgryzu, krzywe, przerośnięte zęby) dyskwalifikacja.

Części ciała królika.

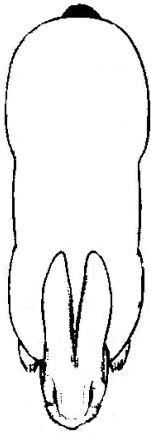
1. Skroń	13. Kark	24. Staw kolanowy
2. Czoło	14. Łopatki	25. Pięta
3. Policzek	15. Okolica łopatek	26. Biodro
4. Nos	16. Ramię	27. Ogon
5. Nozdrza	17. Przedramię	28. Okolica
6. Wargi	18. Staw łokciowy	krzyżowa
7. Broda	19. Brzuch	29. Okolica
8. Podbródek	20. Boki	biodrowa
9. Szczęka	21. Grzbiet	
10. Piers	22. Palce	

11. Uszy

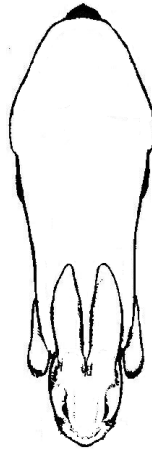
23. Skoki

12. Potylica

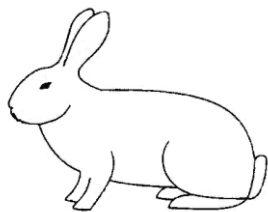
Uformowanie tułowia.

Prawidłowe.

Nieprawidłowe

Linia grzbietowa.

**Prawidłowa linia
grzbietu.**

Wady budowy (podgardle).

**Brak podgardla
(idealna cecha).**

Małe podgardle.

Duże podgardle.

Podwójne podgardle.

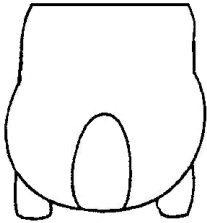

Ukośne podgardle.

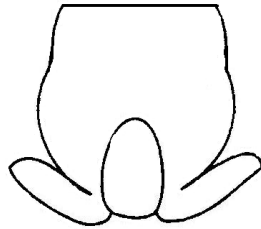

Pofałdowane podgardle

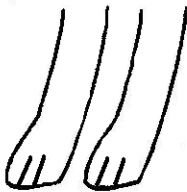
Ustawienie kończyn przednich i tylnych oraz ogona:

**Prawidłowe ustawienie
kończyn tylnych**

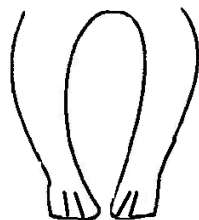
**Krzywo ustawione kończyny tylne
(nierównoległe do tułowia).**

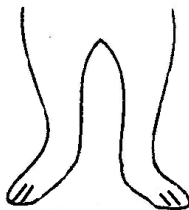
**Prawidłowe ustawienie kończyn
przednich (tzw. koci chód).**

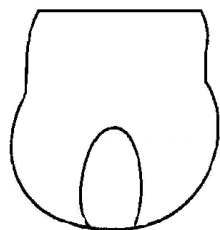
Płaskie łapy.

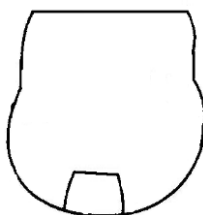
**Pałkowate kończyny
przednie.**

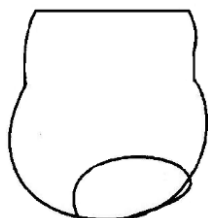
**Iksowate kończyny
przednie.**

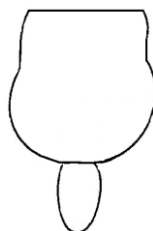
Prosty ogon.

Krótki ogon.

Krzywy ogon.

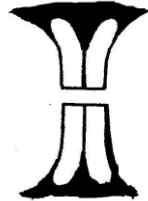

Wleczony ogon.

Uzębienie.

Prawidłowe użębienie.

Prawidłowe użębienie.

Wady użębienia.

Przerost zębów
(dyskwalifikacja).

Tzw. kleszczowy zgryz
(dyskwalifikacja).

8) W pozycji 3 ocenie podlega jakość okrywy włosowej.

Według struktury okrywy włosowej króliki dzielimy na:

1. Normalnowłose.
2. Krótkowłose.
3. Długowłose.
4. Ze szczególną strukturą (satynowe)

Struktura okrywy włosowej u każdej rasy jest indywidualna. U wszystkich ras jednak okrywa włosowa ma odpowiednią długość włosa, gęstość, sprężystość, które to cechy powinny być wyrównane na całym ciele. Długość włosów okrywowych jak również jakość okrywy włosowej są przedstawione we wzorcu.

Największą grupą królików są tzw. normalnowłose. Struktura okrywy włosowej tych królików odpowiada strukturze włosów królika o tzw. umaszczeniu dzikim. Jeśli chodzi o dziedziczenie okrywy włosowej to okrywa normalna dominuje nad okrywą krótkowłosą, długowłosą oraz satynową. Każda okrywa włosowa normalna składa się z włosów podszyciowych, włosów okrywowych oraz włosów ościstych. Obfitość włosów podszyciowych jest najważniejszą właściwością jakościową okrywy włosowej, miękkie i delikatne oraz bogate podszycie jest lekko faliste, średnica włosów podszyciowych osiąga powyżej 0,01 mm.

Włosy podszyciowe kilkunastokrotnie przewyższają ilość włosów okrywowych. Gęstość włosów podszyciowych, a co za tym idzie i całość okrywy włosowej najlepiej rozpoznamy rozdmuchując okrywę włosową w kilku miejscach i osądzając wielkość krążka powstałego na gołej skórze. Przy gęstej okrywie włosowej krążek ten powinien być prawie niewidoczny. Włosy okrywowe oraz ościste są tak „ułożone” na włosach podszyciowych, by zagwarantować podszyciu ochronę przed wpływami środowiska, a przede wszystkim pogody. Na właściwości włosów

okrywowych oraz ościstych u różnych ras są kładzione różne wymagania. U ras o tzw. okrywie normalnej, włosy okrywowe oraz ościste określają przede wszystkim barwę królika. Mają zatem być gęste, równomiernie rozłożone po całym ciele.

Za **wadę niedopuszczalną** w pozycji „okrywa włosowa” należy uważać tak silne linienie, w wyniku którego nie jesteśmy w stanie określić jakości okrywy włosowej na jakiegokolwiek części ciała królika. W tym przypadku królika nie oceniamy, a w karcie oceny wpisujemy (nie oceniany – silne linienie).

Wadą niedopuszczalną w rasach barwnych są gołe miejsca gdziekolwiek na ciele królika. I w tym przypadku królik jest nie oceniany a w karcie oceny wpisujemy (nie oceniany).

W rasach białych- albinotycznych i leucystycznych gdy gołe miejsca gdziekolwiek na ciele są widoczne, królika nie oceniamy a na karcie oceny wpisujemy (nie oceniany). W przypadku, gdy gołe miejsce jest przykryte przez otaczającą go okrywę, królika oceniamy.

9) Pozycja 4, 5, 6 – cechy rasowe, ocenia się specyficzne cechy rasowe dla danej rasy takie jak;

- a)- barwa okrywy włosowej,
- b)- połysk,
- c)- rysunek,
- d)- znamiona,
- e)- barwa włosów podszyciowych i międzybarwa,

f)– barwa oczu i pazurków,

g)– głowa i uszy.

10) Pozycja 7 – opieka i zdrowie.

Opieka nad zwierzęciem to przede wszystkim dbałość ze strony hodowcy o czystość zwierzęcia, a następnie przygotowanie królika na wystawę.

Uszy muszą być porządnie wyczyszczone z woskowiny. Należy zwrócić uwagę na zanieczyszczenia spodów kończyn (spilśnienia na spodach kończyn tylnych). Wyczyszczone muszą być okolice narządów rodnych oraz wczesana sierść. Pazurki królika powinny być skrócone tak, aby nie wychodziły poza sierść i by nie dochodziło do zranień. Pazurki muszą być także wyczyszczone z zabrudzeń.

Wszystkie braki w opiece hodowcy nad zwierzęciem sędzia musi zaznaczyć w rubryce „opieka i zdrowie”. Braki te mają wpływ na ocenę końcową. Jeśli opieka nad królikiem ze strony hodowcy jest niedostateczna, taki królik nie może być oceniany na wystawie, a w karcie oceny należy wpisać (nie oceniany) z dopiskiem „królik do wystawy nieprzygotowany”. Gdy sierść królika jest zanieczyszczona moczem, kurzem itp. Należy to ocenić w pozycji 7 karty oceny.

O sposobie postępowania sędziego przy stwierdzeniu większych lub mniejszych deformacji niektórych części ciała królika decydują wady dopuszczalne i niedopuszczalne zawarte w pozycjach: budowa i typ. Do opieki nad zwierzęciem należy również czytelny tatuaż. Podczas oceny na wystawie tatuaż powinien być czytelny, bez przerw w barwie tatuażu budzących wątpliwości u sędziego. W przypadku gdy tatuaż jest całkowicie nieczytelny królika nie ocenia się, a w karcie oceny wpisujemy „nie oceniany- nieczytelny tatuaż”, jeśli jednak królik jest bez zastrzeżeń

(nie ma wad dyskwalifikujących) należy dopisać „po za tatuowaniem do hodowli”. Drobne wady w tatuażu polegające na odwróconych cyfrach lub zamienionych uszach podczas tatuowania wpisujemy w pozycji 7.

W przypadku gdy nie da się zidentyfikować wieku królika wg tatuażu (częściowo nieczytelny), królika nie oceniamy. Gdy sędzia stwierdzi, że tatuowanie czytelne nie odpowiada wiekowi danego osobnika, nie ocenia go wpisując (nie oceniany- tatuaż nie odpowiada wiekowi).

Gdy na wystawie znajdą się dwa lub więcej królików tej samej rasy i odmiany barwnej o tym samym znakowaniu lewego i prawego ucha to wszystkie takie zwierzęta nie poddaje się ocenie i otrzymują adnotację (nie oceniany- błąd w tatuażu). Każde widoczne odchylenie w obszarze opieki nad zwierzęciem w przypadku wystawy skutkuje utratą 0,5 punktu. Po stwierdzeniu oznak chorobowych sędzia musi je wpisać do właściwej rubryki karty oceny.

Szczególną uwagę musi poświęcić chorobom zakaźnym i dziedzicznym. Precyzyjnej diagnozy nie można jednak żądać od sędziego- należy to do lekarza weterynarii.

Ogólne wskazówki dla sędziego:

- lekko łzawiące oko- wpisać w karcie oceny, królika ocenić,
- silnie łzawiące oko lub oczy- (nie oceniany) po wyleczeniu do hodowli,
- świerzb uszny- (nie oceniany), zwierzę usunąć z wystawy, po wyleczeniu do hodowli,

- pasożyty zewnętrzne i wewnętrzne- (nie oceniany), zwierzę usunąć z wystawy,

- zakaźny katar lub podejrzenie o katar- (nie oceniany), zwierzę usunąć z wystawy,

- królik wzdęty (nie oceniany), po wyleczeniu może wrócić do hodowli,

- padaczka (epilepsja) – (dyskwalifikacja),

- zaburzenia neurologiczne (drgawki) – (dyskwalifikacja),

- rybie oko – (dyskwalifikacja),

- zaćma – (dyskwalifikacja),

- chorobowo wypukłe oko – (dyskwalifikacja),

- głęboko osadzone oko – (dyskwalifikacja),

- narośl na oczach – (dyskwalifikacja),

- tzw. trzecia powieka – (dyskwalifikacja),

- nabrzmiąte narządy rodne (Ew. syfilis) – (nie oceniany), po wyleczeniu może wrócić do hodowli,

- otwarte rany różnego pochodzenia – (nie oceniany), po wyleczeniu można włączyć do hodowli,

- deformacja układu kostnego – (dyskwalifikacja),

- ropiejące guzy, jeżeli jesteśmy w stanie stwierdzić, że to nie następstwa myksomatozy – (nie oceniany), po wyleczeniu może wrócić do hodowli,

- widoczne oznaki myksomatozy – (nie oceniany) królika usunąć z wystawy,

- odciski (odgnioty) dopóki nie są otwarte, (nie krwawią) – zapisać w karcie oceny, królika ocenić,

- odciski krwawiące (otwarte) – (nie oceniany),

- ślepotą – (dyskwalifikacja),

- przepuklina – (nie oceniany),

- zagojone rany na ciele (oprócz ogona) rzutuujące na ogólny wygląd królika – (nie oceniany).

W pozycji 7 bierzemy także pod uwagę tzw. niedozwolone przygotowanie królika do wystawy:

- usunięcie skupiska białych włosów, przystrzyżenie włosów na podgardlu, barwienie jednego lub więcej pazurków, barwienie lub odbarwianie włosów, wystrzyżenie włosów u królików z rysunkiem – (uzasadnienie- niedozwolone przygotowanie do wystawy –nie oceniany).

Dozwolone jest usuwanie pojedynczych białych lub innego koloru włosów.

KRÓLIKI MŁODE.

§ 4

Do kategorii tej zaliczamy:

- króliki ras małych i karzełków w wieku od czterech do pięciu miesięcy włącznie,

- króliki ras dużych i średnich w wieku od pięciu do siedmiu miesięcy włącznie.

Przy ustalaniu wieku królika wlicza się miesiąc w którym jest on oceniany (bez względu na dzień miesiąca), natomiast nie wlicza się miesiąca urodzenia królika.

Ocenę młodych królików wyrażamy słownym werdyktem wpisanym do rubryki „razem” wraz z oceną końcową. Wcześniej we wszystkich pozycjach karty oceny wpisujemy główne zalety i wady młodego królika bez wpisywania ocen.

Końcowa ocena słowna to:

- młody wybitny,
- młody bardzo dobry,
- młody dobry,
- młody dostateczny,
- młody niedostateczny- dyskwalifikacja.

Młody wybitny to taki królik, który jako dorosły podczas oceny osiągnie minimum 96 punktów- „wybitny”. Werdykt „młody wybitny” możemy dać królikowi młodemu w wieku pięciu miesięcy w rasach małych i karzełkach oraz królikowi w wieku siedmiu miesięcy w rasach dużych i średnich, gdy mamy przekonanie o maksymalnym prawdopodobieństwie takiej oceny.

Młody bardzo dobry to taki królik, który jako dorosły podczas oceny osiągnie minimum 93 pkt. - 95,5 pkt. „bardzo dobry”.

Młody dobry jako dorosły w czasie oceny otrzyma 89,0 – 92,5 pkt. „dobry”.

Młody dostateczny to taki, który w wieku dorosłym oceniony zostanie na 85,0 – 88,5 pkt. „dostateczny”.

Młody niedostateczny to królik, który w wieku dorosłym nie otrzyma oceny „dostateczny”, a może zostać zdyskwalifikowany z powodu wad niedopuszczalnych, które prawdopodobnie u niego wystąpią. W każdym takim przypadku należy wpisać w odpowiedniej pozycji uzasadnienie, które wg sędziego zmieni ocenę z „niedostateczny” na „dyskwalifikację”.

Wszystkie młode króliki należy ważyć porównując ich wagę z podaną we wzorcu w danym miesiącu życia królika.

KRÓLIKI DOROSŁE.

§ 5

Do dorosłych zaliczamy króliki:

- ras małych i karzełków w wieku 6 miesięcy i powyżej,
- ras dużych i średnich w wieku 8 miesięcy i więcej.

Zasady określania wieku w tej kategorii zwierząt są takie same jak u zwierząt młodych. Ocenę prowadzimy od pozycji 1 do 7 porównując stan królika w dniu oceny z wzorcem w poszczególnych pozycjach. Przede wszystkim należy stwierdzić czy oceniane zwierzę nie ma wad niedopuszczalnych, po których należy przerwać ocenę. Wady niedopuszczalne dla każdej rasy są opisane we wzorcu, przy czym jest również określone które z nich kwalifikowane są werdyktem (nie oceniany), a które (dyskwalifikacja). W przypadku dyskwalifikacji królika jest on oceniany tylko do pozycji, w której wystąpiła ta wada i musi zostać wpisane uzasadnienie. W rubryce „razem” wpisuje się werdykt zgodny z adnotacją z pozycji stwierdzonej wady niedopuszczalnej.

Króliki, które otrzymały werdykt „dyskwalifikacja”, należy wyeliminować z dalszej hodowli.

Królik z adnotacją „nie oceniany”, gdy wada występująca nie ma wpływu na wygląd zewnętrzny lub nie ma wpływu na potomstwo może wrócić do hodowli po usunięciu wady.

KOLEKCJE.

§ 6

Wybór królików do kolekcji jest wyłącznie w gestii hodowcy, co zaznacza w karcie zgłoszenia zwierząt na wystawę.

1. Kolekcja może składać się z trzech (K3) lub czterech (K4) młodych lub dorosłych królików.
2. Kolekcja K3 to trzy króliki pochodzące z jednego miotu, posiadające znakowanie prawego ucha różniące się od siebie maksymalnie 10-ciomą numerami (samce mają niższe numery od samic).
3. Kolekcja K4 składa się z czterech królików z różnych miotów (preferowana jest kolekcja z dwóch miotów).
4. Króliki prezentowane w K3 i K4 muszą być tej samej rasy i odmiany barwnej.
5. W każdej kolekcji muszą być prezentowane króliki obu płci w dowolnym zestawieniu.
6. Niedozwolone jest prezentowanie królików młodych z dorosłymi, w jednej kolekcji.
7. W przypadku niedotrzymania powyższych wymagań, króliki oceniane są jako wystawione pojedynczo .

III. DOKUMENTACJA

§ 7

1. Karta oceny i karta oceny kolekcji z logo PZHGR i DI, zbiorcze protokoły oceny, zestawienie kolekcji, zestawienia zdobytych tytułów są dokumentami zastrzeżonym przez Zarząd Główny PZHGR i DI.

2. W wyżej wymienionych dokumentach zabrania się bez zgody Zarządu Głównego PZHGR i DI dokonywać wszelkiego rodzaju zmian (np. reklam, logo itp.)
3. Sędzia (Komisja) wypełnia, zatwierdza i podpisuje następujące dokumenty:
 - a. Wypełnia kartę oceny królika, kartę oceny kolekcji i protokół oceny królików rasowych
 - b. Zatwierdza i podpisuje – protokół oceny królików rasowych, zestawienie kolekcji, zbiorczą listę zdobytych tytułów(Zwycięzca w rasie, Wyróżniony w rasie).
4. Sędzia (Komisja) dokonuje oceny bezpośrednio na „Karcie Oceny Królika”, która jest podstawowym dokumentem. Niezależnie czy kartę wypisuje bezpośrednio sędzia czy asystent, za wypisanie karty odpowiedzialny jest sędzia. Kartę w czasie trwania oceny, można w przypadku pomyłki wypisać nową, załączając źle wypisaną kartę do protokołu. Kartę oceny sędzia (Komisja) ma obowiązek podpisać i podbić imienną pieczęcią.
5. Po zakończeniu oceny i zdaniu karty oceny, sędzia musi pozostać przez 2 godziny do dyspozycji organizatora wystawy, chyba, że organizator wcześniej zwolni sędziego.
6. Po zdaniu „Kart Oceny” - nie wolno wprowadzać zmian na kartach oceny, lub wypisywać nowych kart.
7. Ocena sędziego jest ostateczna i nie podważalna.
8. Karta Oceny Królika po zakończonej wystawie staje się własnością wystawcy.

V. UWAGI KOŃCOWE

§ 8

1. Po przybyciu na salę wystawową sędzia powinien:
 - a. zgłosić swoją obecność Organizatorowi wystawy.
 - b. sprawdzić u Przewodniczącego Komisji Sędziowskiej czy lista sędziowska została zatwierdzona przez Prezydium Kolegium Sędziów.
2. W trakcie oceny sędzia musi posiadać fartuch ochronny.
3. Unieważnia się wszelkie dotychczasowe „Instrukcje Oceny Królików”
4. Niniejsza „Instrukcja Oceny królików” wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Zarząd Główny PZHGR i DI.

Przewodniczący Kolegium Sędziów

Edward Gersztyn

Instrukcję oceny królików rasowych wraz z załącznikami zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu Głównego PZHGR i DI. w Kielcach dnia 01 sierpnia 2014r.

Prezes PZHGR i DI.

Jan Pajka

Załączniki

Karta oceny królika

Karta oceny kolekcji królików

Arkusze oceny królików

Karta oceny królika

Rasa i odmiana: _____ Nr klatki: _____

L.U. _____ P.U. _____ Płeć: ____ .0. ____

Wystawa: _____ Data: _____

<i>Pozycje do oceny</i>		<i>Punkty</i>
1.Waga	(10)	
2.Budowa i typ	(20)	
3.Okrywa włosowa	(20)	
4.	(15)	
5.	(15)	
6.	(15)	
7.Opieka i zdrowie	(5)	
Uwagi		Ocena

PIECZĘĆ ORGANIZATORA WYSTAWY

SĘDZIA

Karta oceny kolekcji królików

Rasa i odmiana: _____

Rodzaj kolekcji: _____

Wystawa: _____ Data: _____

Nr klatki	Płeć	Znakowanie Lewe ucho / Prawe ucho	Ocena
Razem			

PIECZĘC ORGANIZATORA WYSTAWY

SĘDZIA

ARKUSZ OCENY KRÓLIKÓW

Na wystawie w

.....

dnia

Lp.	Numer klatki	Rasa odmiana	Lewe ucho	Prawe ucho	Płeć	Otrzy małe punktów	Zwycięzca	Uwagi
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

Podpis i pieczęć sędziego (komisji sędziowskiej)

1

2

